

عنوان مقاله:

سیر تکاملی مدیریت حوزه آبخیز - نسل سوم

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی علوم و مهندسی آبخیزداری ایران مدیریت حوزه های آبخیز (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محمد غفوری - مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری

امیر رشته داری - مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری

خلاصه مقاله:

مدیریت جامع حوزه آبخیز به عنوان یک پارادایم جدید برای برنامه ریزی توسعه و مدیریت منابع آب و خاک با تأکید بر ویژگیهای اجتماعی - اقتصادی منطقه به منظور معیشت پایدار و بدون آسیب پذیری برای ساکنان یک حوضه تعریف کردهاند. روند تاریخی بررسی و مطالعات بر روی مدیریت حوزههای آبخیز نشان می دهد که روشهای مدیریتی اعمال شده بر روی حوزههای آبخیز برای دستیابی به بهبود معیشتی دستیافتنی و واقع گرایانه آبخیزنشینان همگام با استفاده پایدار و اصولی از منابع، در سه ساختار اصلی زمانی - مدیریتی و به گونه ای در سه نسل تقسیم شده است. نسل اول، روشهای مدیریتی کاملاً مبتنی بر فنآوری (تکنوگرا) و ورود کارشناسان و مهندسان به حوزههای آبخیز برای القا و اجرای روشهای مهندسی در درون حوزه های آبخیز و بدون در نظر گرفتن مسائل و مشکلات تمامی ذینفعان حاضر در حوضه میباشد. نسل دوم از روشهای مدیریتی برای حوزههای آبخیز، روشهای مبتنی بر مشارکتهای مردمی و چیرگی تفکر مدیریتهای اقتصادی اجتماعی (اقتصادی - اجتماعی گرا) با تأکید بر علایق مردمی می باشد. نسل سوم که بعد از سال 2000 برای مدیریت یک حوزه آبخیز مطرح گردید بحث مدیریت جامع حوزههای آبخیز یا به دیگر سخن مدیریت مشارکتی بین کلیه ذینفعان موجود در یک حوزه آبخیز می باشد. در این روش تمامی اصول مهندسی همراه با در نظر گرفتن بیشترین دستیابی هر ذینفع به منافع مورد نظرش به کار گرفته میشود. آنچه که در این مقاله به آن پرداخته خواهد شد معرفی دیدگاه مدیریتی نسل سوم یا جامع گرا می باشد که به صورت پایلوت در دو زیرحوضه مرک و هنام از حوضه کرخه به صورت طرح تحقیقاتی در حال اجرا است. در این طرح در هر دو حوضه به صورت کاملاً مجزا مراحل تصمیم گیری برای رسیدن به بهترین روشهای مدیریت حوزه آبخیز همراه با در نظر گرفتن تمامی ذینفعان مردمی و دولتی دخیل در این حوضهها مورد تحقیق قرار گرفته و با استفاده از سامانه های پشتیبانی از تصمیم بهینه ترین روش مدیریت جامع حوزه آبخیز معرفی می گردد

کلمات کلیدی:

مدیریت حوزه های آبخیز، حوزه آبخیز کرخه، نسل سوم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/44824>

